

**ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM PRO
PŘEDŠKOLNÍ VZDĚLÁVÁNÍ**

„VZHŮRU ZA DOBRODRUŽSTVÍM“

Č.j.: 10/msson/2024

Podle zákona 561/2004 Sb., školský zákon, § 5, vydává ředitelka mateřské školy tento školní vzdělávací program, který je závazný pro všechny pedagogy Mateřské školy Šonov, Šonov 318.

Školní vzdělávací program je zpracován v souladu se zásadami a cíli vzdělávání podle zákona č. 561/2004 Sb., školský zákon, § 2, a v souladu s Rámcovým vzdělávacím programem pro předškolní vzdělávání.

Školní vzdělávací program je veřejný dokument.

Platnost aktualizovaného školního vzdělávacího programu je do 30. 8. 2025.

V Šonově dne 27. 8. 2024

Obsah

1. Identifikační údaje o mateřské škole
2. Obecná charakteristika školy
3. Podmínky vzdělávání
4. Organizace vzdělávání
5. Charakteristika vzdělávacího programu
6. Vzdělávací obsah
7. Kritéria tvorby třídních vzdělávacích programů a integrovaných bloků
8. Spolupráce s partnery
9. Evaluační systém

1. Identifikační údaje:

Název: **Mateřská škola Šonov, Šonov 318**

Sídlo: Mateřská škola Šonov 318, 549 71.

Telefon: 776 775 240

e-mail: ms.sonov@seznam.cz

www stránky: www.ms.sonov.cz

Ředitelka: Bc. Martina Hájková

Zřizovatelem mateřské školy je obec Šonov.

Sídlo zřizovatele: Šonov 318, 549 71

Školní vzdělávací program byl projednán v pedagogické radě dne 28. 8. 2024.

Platnost školního vzdělávacího programu: 30. 8. 2025.

Školní vzdělávací program byl zpracován: Bc. Martina Hájková – řed. MŠ a zástup Michaela Fajstlová, DiS. za učitelku MŠ Alena Smejkalová

2. Obecná charakteristika školy:

Mateřská škola je jednotřídní (heterogenní) s kapacitou 20 dětí.

Provoz MŠ zajišťují:

- 2 kvalifikované pedagogické pracovnice (ředitelka, vedoucí ŠJ + učitelka)
- 3 provozní zaměstnankyně (kuchařka, uklízečka, účetní)

Mateřská škola se nachází v samém středu obce, v malebném podhůří Javořích hor, nedaleko od autobusové zastávky a nového domova pro seniory. Okolní malebná příroda přímo vybízí k toulkám do přírody za poznáním.

V závěru školního roku 2006/07 došlo k rozsáhlé rekonstrukci prostor mateřské školy. Zmodernizované zařízení, včetně dobře vybavené vlastní jídelny a školní zahrady, vytvořilo takové zázemí, které splňuje požadavky nových norem a zlepšilo podmínky pro další činnost zařízení.

Mateřská škola v obci má dlouholetou tradici. Podle kroniky MŠ byla k 1. 9. 1993 z ekonomických důvodů přemístěna z budovy čp. 334 (školka pro 30 dětí) do budovy obecního úřadu čp. 318. Kapacita MŠ byla do školního roku 1996/97 15 dětí. Ve školním roce 1997/98 byla udělena výjimka a kapacita byla stanovena na 17 dětí. Od školního roku 1998/99 byla stanovena výjimka počtu zapsaných dětí 18 na jednu třídu. Od 1. 9. 2010 byla navýšena kapacita na 20 dětí.

Příjemné, zmodernizované prostředí, tvořivá a zajímavá práce s dětmi, krásná příroda v okolí mateřské školy vytváří každoročně zájem rodičů o umístění svého dítěte právě do této mateřské školy. **Nebot' naší vizí je:** Za pomoci všech pracovníků školy i rodičů vybudovat školu, kde se bude dětem líbit, kam se budou rádi vracet a zároveň je škola kvalitně připraví pro vstup na základní školu. To vše chceme docílit vytvořením příjemného, klidného, rodinného prostředí, ve kterém bude možno plně rozvíjet potenciál každého dítěte.

3. Podmínky vzdělávání

- **Věcné podmínky**

Mateřská škola má odpovídající prostory pro děti, jejich uspořádání a vybavení poskytuje dětem možnost skupinových a individuálních činností. Všechny místnosti, v kterých děti pobývají, jsou prosluněné – třída, jídelna (slouží též pro pracovní, výtvarné a jiné činnosti). Ložnice je opatřena žaluziemi proti oslnění.

Třída je rozdělena na tři části – v jedné jsou stolky a židličky, podlahová krytina je linoleum – zde mají děti přístup k výtvarnému materiálu na víceúčelovém stole pro volné výtvarné a pracovní tvoření. Tato třída slouží rovněž jako jídelna. Kuchyň a jídelna je samostatná a k sobě navazující, takže je výhodou úzký kontakt kuchařky s dětmi. Kuchyň je dále vybavena skladem na potraviny. Ve druhé místnosti je volný prostor s kobercem a starším nábytkem. Jsou zde vytvořeny koutky a centra (např. kuchyňka, kadeřnictví, pokusy a objevy), kde si mohou děti individuálně či po menších skupinkách hrát a tvořit. Třída zároveň slouží jako herna s prostorem pro komunikační, hudební činnosti a jako tělocvična. Třetí místnost je opatřena linoleem, kde po obědě děti odpočívají na rozložených lehátkách. Vedle třídy/herny je umývárna a WC. V umývárně toalety i umývadla vyhovují počtu dětí. Vzhledem k uvolněnému režimu dne je děti využívají průběžně nebo hromadně. K dispozici je zde i sprchový kout.

Šatna je před vstupem do třídy. Učitelky i provozní zaměstnankyně mají samostatnou šatnu s toaletou.

Dětský nábytek, tělocvičné nářadí, zdravotně hygienické zařízení (umývárny, toalety) i vybavení pro odpočinek dětí (lůžka) jsou přizpůsobeny antropometrickým požadavkům, odpovídají počtu dětí, jsou zdravotně nezávadné a bezpečné a jsou estetického vzhledu.

Hračky, pomůcky, náčiní a další doplňky jsou umístěny tak, aby je děti dobře viděly, mohly si je samostatně brát a zároveň se vyznaly v jejich uložení; jsou stanovena pravidla pro jejich využívání pedagogy i dětmi. Vybavení odpovídá počtu i věku dětí, je průběžně obnovováno a pedagogy i dětmi plně využíváno.

Mateřská škola je dostatečně vybavena pomůckami k výchovně vzdělávací práci. Pedagogičtí pracovníci mají k dispozici PC s tiskárnou, kopírku, knihovnu žákovskou a učitelskou i audiotechniku i moderní audiovizuální techniku. V rámci digitalizace byly dětem zakoupeny výchovně vzdělávací programy na PC – Alík, z Barevných kamínku Červen a Alfíček. Z projektu, který byl spolufinancovaný Evropskou unií: „Podpora dětí v MŠ Šonov“ byl dětem zakoupen nový počítač a zřízen počítačový koutek.

Ředitelka má k dispozici kancelář – ředitelnu, která jí slouží k uložení dokumentů a administrativních tiskopisů a archiválií. Prostory půdy budovy slouží jako kabinet a k uložení starších archiválií.

Děti se svými výtvary spolupodílejí na výzdobě prostor mateřské školy, a tak si vytvářejí prostředí, v kterém se líbí nejen jim, ale které oceňují jak jejich rodiče, tak veřejnost.

Před brankou do prostorů MŠ je umístěna nástěnka, kde je k nahlédnutí ŠVP a Školní řád MŠ. V chodbě u šaten dětí je vytvořena tematická nástěnka. Je zde umístěna nástěnka s názvem „Co probíráme“. V celé MŠ je k dispozici internet, je k použití i ve třídách.

Na budovu mateřské školy bezprostředně navazují **školní zahrady**. Starší zahrada je prostorná, vybavená zahradním domkem. Byla dokončena výsadba stromků okolo plotu, které budou v budoucnu sloužit jako zátiší i stěna proti hluku od silnice. Zahrada byla dále vybavena novým zábavným zařízením – třemi houpadly (auto, motorka, koník) a vagónkem. Tato zahrada je prostornější, a tak slouží k sportovním hrám. U druhé zahrady byl dokončen projekt „**Přírodní zahrada**“ a společně s dětmi si její prostor užíváme od léta 2019. Její prostory využíváme k bádání při pozorování hmyzího domečku a k pracovním činnostem spojených s péčí o záhonky se zeleninou a trvalé rostliny.

Všechny vnitřní i venkovní prostory mateřské školy splňují bezpečnostní a hygienické normy dle platných předpisů (týkajících se např. čistoty, teploty, vlhkosti vzduchu, osvětlení, hlučnosti, světla a stínu, alergizujících či jedovatých látek a rostlin).

Návrhy na úpravu věcných podmínek vzdělávání

- V rámci digitalizace – nákup elektronických hraček (Albi knížky, mikroskop)
- nákup interaktivní tabule do třídy
- postupná modernizace a vybavení třídy stavitelným nábytkem
- výstavba zahradního domku se sociálním zařízením na zahradě MŠ
- celková rekonstrukce budovy a snížení její energetické náročnosti

• Životospráva

Školnímu stravování věnujeme v naší MŠ zvláštní pozornost. Jídelníček v MŠ je sestavován tak, aby odpovídal zásadám správné výživy a moderním výživovým trendům. Přípravujeme chutné klasické i moderní receptury. Upřednostňujeme čerstvé, sezónní české, nejlépe regionální suroviny. Děti dostávají dostatek kvalitního ovoce a zeleniny. Po celý den je zajištěn dostatečný pitný režim v průběhu dne dítěte v MŠ. Mezi jednotlivými pokrmy jsou dodržovány vhodné intervaly. Děti do jídla nenutíme, ale snažíme se, aby všechny alespoň ochutnaly a naučily se tak zdravému stravování.

Denní řád je přizpůsoben věku dětí a jejich specifickým potřebám. Průběh dne je podřízen pravidelnému rytmu – zohledňujeme podmínku rovnováhy mezi volnou hrou dětí pro rozvoj jejich vlastní iniciativy a mezi společnými činnostmi vedenými učitelkou. V průběhu dne se pravidelně opakují některé rituály, které přispívají k pocitu bezpečí a klidu dětí (např. ranní kruh, společné stolování při ranní svačině a obědě, odpočinek po obědě ...). Zároveň se snažíme vyvarovat přemíře řízených činností a vycházíme vstříc individuálním potřebám dětí. Denní činnosti dětí vycházejí z třídních vzdělávacích programů a mohou pružně reagovat na nečekaný podnět nebo situaci, přizpůsobit se aktuálním potřebám dětí. Veškerá pedagogická práce vychází z podrobné pedagogické diagnostiky jednotlivých dětí, plánované činnosti respektují individuální schopnosti, vědomosti, dovednosti, věk dětí v heterogenních třídách a vedou k maximálnímu rozvoji dítěte ve všech složkách osobnosti dítěte.

Denní řád je pružný, mimořádné akce (školy, města apod.) jsou začleňovány do denního řádu s ohledem na aktuální dění a potřeby dětí.

V rámci budování a upevňování zdravého životního stylu zařazujeme do programu dětí denně zdravotně preventivní pohybové aktivity ve formě ranních rozcviček, pohybová centra aktivit,

cvičení jógy, hudebně pohybových her, sportovních aktivit v tělocvičně a na školní zahradě, vycházek.

Pobyt venku je každodenní pravidelnou součástí denního programu dětí. Rozhodující vliv na délku pobytu venku má počasí – děti nechodí ven za silných inverzí, silného deště a větru a za mrazu vyššího než 7 stupňů Celsia. Místo pobytu venku určuje učitelka, v maximální možné míře je využíván pobyt na jedné ze školních zahrad, pravidelně jsou zařazovány vycházky mimo areál MŠ.

Alternativní odpočinek je dětem umožněn, respektujeme odlišnou potřebu spánku jednotlivých dětí. Všechny děti se po obědě převléknou, lehnou si na lehátka, poslechnou pohádku, popřípadě relaxační hudbu. Děti, které neusnou, se mohou po domluvě s učitelkou rozhodnout, jestli budou odpočívat nebo se půjdou věnovat klidové činnosti u stolečku. Do spaní nikdo děti v MŠ nenutí. Předškolákům je nabízena po relaxaci individuální práce. Děti, které neodpočívají, nesmějí rušit spící děti a jejich činnosti jsou klidné.

Návrhy na úpravu podmínek životosprávy

- transformace spotřebního koše s ohledem na moderní trendy
- vzdělávání zaměstnanců v oblasti zdravého životního stylu (moderní trendy stravování v MŠ) a využívání nových vědomostí v praxi
- zařazovat do jídelníčku i dražší potraviny jako je králičí maso, losos...

• Psychosociální podmínky

V naší mateřské škole usilujeme o vytváření pozitivního a podnětného prostředí, které dětem poskytuje dostatek prostoru pro jejich sebeutváření a všestranný rozvoj. Respektujeme individuální a vývojové potřeby dětí a snažíme se o jejich uspokojování. Dbáme rovněž na to, aby byly uspokojovány i potřeby dospělých osob, pedagogů a rodičů. Důsledně uplatňujeme rovný přístup ke každému dítěti, rodiči i zaměstnanci MŠ. Výchovně vzdělávacím procesem navazujeme na rodinu (rodiče mají prvotní vliv). Veškeré vztahy jsou budovány na vzájemné důvěře a spolupráci.

Pedagogický styl vychází z našeho chápání dítěte jako rovnocenného partnera – volíme formy, metody a prostředky, které děti aktivizují, umožňují jim výběr činností, uplatňování tvořivosti, navazování zdravých vztahů s dětmi i dospělými, rozvoj spolupráce, vzájemné podpory a budování zdravého sebevědomí a sebehodnocení s vyloučením nezdravé soutěživosti. Podstatnou součástí snahy o posilování dítěte v jeho důvěře v sebe samo je i skutečnost, že všechny činnosti jsou vedeny tak, aby nebylo v hodnocení nutné provádět srovnávání výkonů dětí.

Děti jsou ke vhodnému chování vedeny technikou oceňování a podpory, nejsou kritizovány a zesměšňovány. Jsou i dále seznamovány s jasnými pravidly chování ve skupině tak, aby se ve třídě vytvořil kolektiv dobrých kamarádů, kde jsou všichni rádi. Pedagogové se dostatečně věnují vztahům ve třídě, nenásilně tyto vztahy ovlivňují prosociálním směrem (prevence šikany a jiných sociálně patologických jevů u dětí).

Návrhy na úpravu psychosociálních podmínek

- současné psychosociální podmínky v naší mateřské škole odpovídají požadavkům RVP, nadále budeme pokračovat ve stejném duchu, zachovávat současnou úroveň

• Organizace

Přijímaným dětem ke školní docházce od 1. 9. je dle zájmu rodičů, v rámci individuální potřeby, předem umožněna adaptace na prostředí MŠ - např. během akcí školy, kterých se mohou zúčastnit zájemci o docházku do MŠ (den otevřených dveří, akce pro rodiče s dětmi apod.), kdy mohou rodiče s dítětem pobývat na školní zahradě nebo ve třídách MŠ a zapojit se do běžných aktivit dětí a seznámit se tak s prostředím mateřské školy.

Denní řád je dostatečně pružný, umožňuje reagovat na individuální možnosti dětí, na jejich aktuální či aktuálně změněné potřeby. Do denního programu jsou pravidelně (několikrát v týdnu) zařazovány řízené zdravotně preventivní pohybové aktivity. Jsou vytvářeny podmínky pro individuální, skupinové i frontální činnosti, děti mají možnost účastnit se společných činností v malých, středně velkých i velkých skupinách.

Řízení mateřské školy

- Ředitelka uplatňuje při své řídicí činnosti § 164 a §165 Zákona č. 561/2004 Sb., v platném znění.
- Hospitační činnost provádí ředitelka – termín hospitace je učitelce znám dopředu, náhledy ve třídě bez ohlášení.
- Kontrolu hospodaření a nakládání s finančními prostředky provádí ředitelka MŠ ve spolupráci s účetní školy dle potřeby, s externí účetní minimálně též dle potřeby.
- Velké porady pedagogické rady proběhnou 6x za školní rok, provozní porady s nepedagogickými pracovníky dle aktuální potřeby, nejméně 2x ročně.
- Všichni zaměstnanci znají svá práva, povinnosti a kompetence, (Provozní řád, Organizační řád).
- Na základě evaluační činnosti je plánována pedagogická práce, další vzdělávání, upravuje se chod školy.
- Ředitelka úzce spolupracuje se zřizovatelem, probíhají porady ředitelek mateřských škol na MěÚ Broumov.
- Ředitelka spolu s učitelkou pracují jako tým, spoluvytváří strategii MŠ, ŠVP, akce a projekty, které realizujeme nebo se jich účastníme.
- V období před zápisem probíhá spolupráce se základními školami v Broumově, dále s místními mateřskými školami dle potřeby, ZUŠ Broumov, Ulita a dalšími organizacemi v místě MŠ. Dále spolupracujeme s odborníky poskytující pomoc při řešení individuálních výchovných a vzdělávacích problémů dětí – s logopedkou Mgr. Koláčnou, s PPP Náchod a v případě potřeby i s SPC Náchod. Dále jsou využívány vzdělávací programy MAS BROUMOVSKO.
- Nečekané a naléhavé změny (pracovní neschopnost apod.) jsou předávány telefonicky.
- Ředitelka jedná ve všech záležitostech jménem školy, v její nepřítomnosti pověřila zastupováním pí. učitelku Alenu Smejkalovou – po dobu její pracovní neschopnosti

Michaelu Fajstlovou, DiS.. Pí. učitelka zastupuje ředitelku v řízení provozu MŠ, v jednání s rodiči, přebírá korespondenci MŠ, která není určena do vlastních rukou ředitelky MŠ. Není oprávněna nakládat s finančními prostředky rozpočtu školy bez souhlasu ředitelky.

Návrhy na úpravu psychosociálních podmínek

- zkvalitnění komunikace s některými odborníky, institucemi (logopedi, pediatři,...)
 - nadále pracovat na funkčním informačním systému pro pedagogické i nepedagogické zaměstnance
 - postupně inovovat a volit vhodné formy a postupy evaluace chodu mateřské školy
 - větší spolupráce s ostatními mateřskými školami
- **Personální a pedagogické zajištění**

Pedagogický kolektiv:

Dětem se standartně věnuje tým zkušených pedagogů.

Případný asistent pedagoga pracuje podle pokynů pedagoga individuálně s dětmi se speciálními vzdělávacími potřebami, případně s dětmi nadanými.

Služby učitelek jsou organizovány tak, aby byla vždy zajištěna optimální pedagogická péče při všech činnostech.

Všichni pedagogové jednají, chovají se a pracují profesionálním způsobem - v souladu se společenskými pravidly a pedagogickými a metodickými zásadami výchovy a vzdělávání předškolních dětí.

Další vzdělávání pedagogických pracovníků probíhá na základě Plánu dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků formou institucionální i formou samostudia.

Pedagogický kolektiv je aktivní a kreativní. Všichni pedagogové mají pozitivní vztah ke své práci a podílejí se na rozvoji školy.

Provozní zaměstnanci:

V MŠ pracuje vedoucí školní jídelny, 1 kuchařka, která je zároveň i uklízečka.

Provozní zaměstnanci jsou nedílnou součástí školy, zajišťují hladký provoz školy a podílí se na uspokojování základních fyziologických potřeb dětí. Sdílí hlavní myšlenky školního vzdělávacího programu a respektují je (zdravé stravování, ekologický úklid, třídění odpadů apod.). Kvalita jejich práce přispívá k pozitivnímu školnímu klimatu.

Provozní pracovníci se vzdělávají dle aktuální nabídky seminářů.

Všichni pracovníci pracují v souladu s Organizačním řádem školy, zde jsou stanovena i práva, povinnosti a kompetence jednotlivých pracovníků.

Návrhy na úpravu podmínek personálního a pedagogického zajištění

- pracovat na osobních profesních portfoliích učitelek
- zajištění školního asistenta
- zvýšit počet nepedagogických pracovníků (školník, kuchařka a uklízečka na celý úvazek)

- **Spoluúčast rodičů**

Rodiče chápeme jako nejdůležitější partnery a na vztazích s nimi nám velmi záleží. Rozvíjíme společenství mateřské školy a rodiny jako nejsilnější záruku účinnosti naší pedagogické práce. Společenství vzniká na základě vzájemné tolerance, partnerství a otevřenosti. Vyzýváme rodiče k účasti na vzdělávacím procesu a na akcích školy, využíváme jejich nabídek ke spolupráci.

Spolupráce probíhá na třídní úrovni.

Již před prázdninami probíhají informativní třídní schůzky pro rodiče nově přijatých dětí k předškolnímu vzdělávání na následující školní rok – zde jsou rodiče seznamováni s provozem, vzdělávací nabídkou, školním řádem apod. Jednou ročně nabízíme rodičům konzultační odpoledne – individuální schůzky, kde mohou konzultovat otázky adaptace dětí v MŠ, školní zralosti, prohlédnout si portfolio svého dítěte a sledovat tak pokroky dítěte v různých oblastech, u dětí s povinnou předškolní docházkou je rodičům zároveň předkládán report vycházející z výsledků diagnostiky ve správě MŠ.

Organizujeme též neformální setkání s rodiči a jejich dětmi (např. společné akce na zahradě, besedy s odborníky na psychologii a pedagogiku...). Na konci školního roku připravujeme celoškolní Zahradní slavnost – rozloučení s předškoláky.

Pravidelně pořádáme pro rodiče slavnosti – Podzimní, Den rodiny – organizace, četnost a průběh slavností je plně v kompetenci učitelek.

Učitelky využívají každodenních setkávání s rodiči a hovoří s nimi o dítěti – dávají najevo zájem a pochopení pro potřeby dítěte, budují vzájemnou důvěru, upozorňují na možné problémy, poskytují odbornou pomoc a společně s rodiči hledají řešení.

Zaměstnanci školy chrání soukromí rodiny a zachovávají diskretnost v jejích svěřených vnitřních záležitostech. Jednají s rodiči ohleduplně, taktně, s vědomím, že pracují s důvěrnými informacemi. Nezasahují do života a soukromí rodiny, varují se přílišné horlivosti a poskytování nevyžádaných rad.

Na nástěnky v šatně dětí zveřejňujeme vzdělávací nabídku aktuálního integrovaného bloku, včetně konkrétních básniček a písniček, apod.

Při zápisu jsou rodiče písemně (formou letáku) informováni o vzdělávacím programu, o platbách stravného a školného, o tom, co děti v MŠ potřebují a dále jsou zde provozní informace (provoz MŠ, způsob hrazení plateb, omlouvání dětí).

Všechny důležité informace zveřejňujeme na webových stránkách www.ms.sonov.cz, též i na FB stránkách – Mateřská škola Šonov, v některých případech též prostřednictvím SMS či telefonátů.

Se Školním řádem jsou rodiče seznámeni na začátku školního roku (stvrzují podpisem) a tento řád je dostupný před brankou při vstupu do MŠ a dále na webových stránkách školy.

O závažných mimořádných provozních změnách a opatřeních týkajících se provozu MŠ (např. uzavření nebo podmínky znovuotevření MŠ z důvodu mimořádných opatření vlády ČR v souvislosti s COVID 19) jsou rodiče informováni e-mailem, prostřednictvím FB stránek, www stránek, případně telefonicky vedením školy.

Návrhy na úpravu podmínek spoluúčasti rodičů

- hledat nové způsoby motivace rodičů ke spolupráci se školou, podněcovat jejich zájem o dění v mateřské škole - dotazníky

- možnost podpory rodičů v podobě specializovaných poradenských služeb v MŠ (školní psycholog, sociální pracovník)

- **Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami**

Podpora inkluzivního vzdělávání se legislativně opírá o novelu vyhlášky č. 72/2005 Sb., o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních, ve znění pozdějších zákonů a vyhlášku č. 27/2016 Sb..

Při vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami spolupracujeme s dalšími odborníky, využíváme služby školských poradenských zařízení (ŠPZ).

Spolupracujeme s klinickou logopedkou Mgr. Koláčnou. Ta v naší MŠ na začátku roku uskuteční screeningové vyšetření dětí a v případě potřeby se spojí se zákonnými zástupci dětí a domluví si následnou péči. Výsledky vyšetření předá i v MŠ, kde A. Smejkalová . zast. Michaelou Fajstlovou, DiS. pokračuje s dětmi v logopedické prevenci.

Péče o dítě se speciálními vzdělávacími potřebami, které k naplnění svých vzdělávacích možností potřebuje poskytnutí podpurných opatření stupně 1:

Jedná se zpravidla o děti, u kterých se po nástupu do MŠ jeho speciální vzdělávací potřeby projeví poprvé - situaci řeší při pedagogické diagnostice učitelky třídy:

- konzultují situaci s vedením MŠ
- požádají o konzultaci zák. zástupce, ze schůzky je proveden stručný zápis s podpisem zák. zástupce
- vytvářejí společný návrh podpory dítěte - učitelky třídy zpracují **plán pedagogické podpory - PLPP** (zprac. dle přílohy vyhl. č. 27/2016 Sb.)

PLPP je předložen zákonnému zástupci a je vyhodnocován učitelkami nejméně po 1, nejdéle po 3 měsících. Pokud nastavená opatření a podpora pomáhají, mohou pedagogové dle PLPP postupovat do konce školního roku. V novém školním roce proběhne nová ped. diagnostika - plán může být podle potřeby upraven nebo zrušen. Vyhodnocení a změny v PLPP jsou vždy konzultovány se zákonným zástupcem dítěte (stručný zápis). Učitelky průběžně komunikují se zákonnými zástupci o výsledcích dítěte.

Pokud se při hodnocení PLPP ukáže, že podpora dítěte prostřednictvím plánu pedagogické podpory nebyla dostačující:

- informují o tom učitelky vedení MŠ
- konzultují situaci se zákonným zástupcem - ředitelka MŠ doporučí zákonnému zástupci, aby navštívil ŠPZ (PPP nebo SPC), které může následně doporučit podpurná opatření vyšších stupňů
- vedení MŠ iniciuje ve spolupráci s rodiči návštěvu ŠPZ
- MŠ poskytne ŠPZ všechny relevantní informace - vyhodnocení PLPP, zápisy ze schůzek s rodiči apod.

Dítě se speciálními vzdělávacími potřebami, které k naplnění svých vzdělávacích možností potřebuje poskytnutí podpůrných opatření 2. a vyššího stupně: mateřská škola poskytuje podpůrná opatření dle doporučení Školského poradenského zařízení - dodržuje postup uvedený v příloze č. 1 - Postup.

IVP je zpracováván na doporučení ŠPZ, dle přílohy vyhlášky č. 27/2016 Sb., jeho obsah je konzultován se ŠPZ vydávajícím doporučení. IVP je vyhodnocován 2 x ročně, výsledky jsou konzultovány pravidelně s rodiči, nejméně 1 x ročně se ŠPZ.

Návrhy na úpravu podmínek vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

- zlepšení prostorové dispozice ve speciálních třídách, větší členitost prostoru pro možnosti oddělení dítěte od skupiny v případě potřeby
- v případě potřeby zajištění kompenzačních pomůcek dle speciálních vzdělávacích potřeb dítěte
- v případě potřeby zajištění asistenta pedagoga

• Podmínky pro vzdělávání dětí nadaných

Mateřská škola vytváří podmínky k co největšímu využití potenciálu každého dítěte s ohledem na jeho individuální možnosti. To platí v plné míře i pro vzdělávání dětí nadaných.

- učitelky vytvářejí podrobnou pedagogickou diagnostikou
- díky prvkům programu Začít spolu mají děti širší možnost volby a větší individualizace. Při práci v malých skupinkách lze lépe rozeznat nadání - talent, který se snažíme ve spolupráci s rodiči a externími spolupracujícími organizacemi dále rozvíjet.
- pro děti nadané platí obdobné postupy při zpracování PLPP nebo IVP jako pro děti s SVP uvedené výše.

Návrhy na úpravu podmínek vzdělávání dětí nadaných

- případné personální zajištění v podobě asistenta pro děti nadané
- nákup pomůcek vhodných pro rozvoj potenciálu nadaných dětí

• Podmínky pro vzdělávání dětí od 2 do 3 let

Děti jsou přijímány do MŠ dle kritérií přijímacího řízení - podle věku - děti mladší 3 let jsou přijaty pouze při volné kapacitě MŠ.

Při pedagogické práci vycházíme z faktu, že dvouleté děti se nejvíce učí nápodobou, situačním učením, vlastním prožitkem a především hrou. Často vyžadují opakování činností, potřebují pravidelné rituály, zpravidla udrží pozornost jen velmi krátkou dobu.

Psychosociální podmínky:

- učitelky přizpůsobují činnosti soustředěnosti dětí, citlivě střídají činnosti, trénují návyky a praktické dovednosti dětí
- největší prostor je ponechán volné hře a pohybovým aktivitám
- dětem je vzhledem k počtu dětí ve třídě věnováno více individuální péče
- v duchu programu Začít spolu jsou děti důsledně děleny na menší skupinky
- dětem je umožněno používání speciálních osobních pomůcek pro zajištění pocitu bezpečí a jistoty
- nutná je těsná spolupráce s rodiči a vytvoření vzájemné důvěry

Věcné podmínky:

- hračky a didaktické pomůcky jsou uloženy s ohledem na bezpečnost dětí od 2 do 3 let
- ve třídě platí srozumitelná pravidla, která jsou laskavě a důsledně vyžadována, po třídě jsou nalepené symboly daných pravidel

Hygienické podmínky:

- mateřská škola je vybavena dostatečným zázemím pro zajištění hygieny dětí
- podléhá pravidelným kontrolám Krajské hygienické stanice
- v případě potřeby u dítěte nosit pleny, tyto zajistí rodič

Návrhy na úpravu podmínek vzdělávání dětí od dvou do tří let

- nákup vybavení a hraček vhodných pro děti mladší 3 let (bezpečnost a hygiena)
- personální posila v podobě asistenta, chůvy nebo zdravotní sestry

- **Jazyková příprava dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka**

Dětem z jiného jazykového a kulturního prostředí s nedostatečnou znalostí českého jazyka poskytujeme jazykovou podporu. Vycházíme z opatření ministra školství, mládeže a tělovýchovy, kterým se mění RVP pro předškolní vzdělávání Č.j.: MŠMT – 44476/2020-6. (celé znění je uloženo na oneDrive školy a je dostupný všem pedagogickým zaměstnancům).

U dětí-cizinců, které nejsou v povinném předškolním vzdělávání se jedná o cílenou podporu v rámci běžných vzdělávacích činností třídy.

V případě **1 až 3 dětí-cizinců** v povinném předškolním vzdělávání poskytujeme individuální jazykovou podporu v rámci běžných vzdělávacích činností třídy.

V případě počtu **4 a více cizinců** zřizujeme skupinu pro jazykovou přípravu, která pracuje v **rozsahu jedné hodiny týdně**, nad rámec běžných vzdělávacích činností třídy. Skupinové vzdělávání dětí – cizinců probíhá po obědě, po době nutného odpočinku a relaxace, v prostoru MŠ. S dětmi pravidelně a systematicky pracuje určená učitelka, která si v rámci DVPP rozšíří své profesní kompetence o vzdělávání dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka.

K rozvoji jazykových dovedností dětí – cizinců využíváme metodický materiál **Kurikulum češtiny jako druhého jazyka pro povinné předškolní vzdělávání** a další didaktické materiály.

Způsoby práce s dětmi s nedostatečnou znalostí ČJ:

- pracujeme v menších skupinách nebo individuálně

- využíváme práci v centrech aktivit
- vizualizujeme např. denní řád, činnosti...
- úzce spolupracujeme s rodinou
- používáme správný mluvní vzor
- rozvíjíme slovní zásobu (pasivní i aktivní)
- pracujeme s obrázky podle tematických celků
- podporujeme mluvní apetit (říkadla, písně, rytmizace, hra na nástroje)

Dodržujeme následující zásady:

- hovoříme pomalu a zřetelně; stojíme čelem k dětem
- k hovoru využíváme témata, která jsou dětem známá a blízká
- užíváme ustálená jednoduchá slovní spojení a instrukce
- klademe jednoduché otázky
- využíváme neverbálních prostředků (gest, mimiky)
- řeč opíráme o vizuální oporu (obrázky, předměty, piktogramy)
- srozumitelně a vstřícně seznamujeme s uspořádáním dne a nastavenými pravidly třídy
- seznamujeme děti se základy české kultury a společnosti, života v obci, a to v běžných situacích, které se jich bezprostředně dotýkají

Spolupráce s rodiči dětí-cizinců:

- ke komunikaci s rodiči využíváme jazykových znalostí učitelek, tlumočnicka, digitálních technologií (funkce překladače)
- svoláváme seznamovací schůzku dětí a rodičů s učitelkami
- seznamujeme rodiče a děti s prostorem třídy i celé MŠ
- mezi rodiči a učitelkami dochází k pravidelnému předávání důležitých informací
- rodiče vyplňují dotazník ke specifickým potřebám, zvykům, tradicím rodin a dětí
- seznamujeme se s oblíbenými aktivitami, hrami a hračkami dítěte
- zjišťujeme, jak dítě dává najevo základní potřeby (hlad, žízeň)
- rodiče mají možnost domluvit si individuální konzultační schůzku s učitelkami, nebo s ředitelkou školy pro vyjasnění otázek spojených s docházkou dítěte do MŠ

Cílem přípravy dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka je získat takové jazykové a sociokulturní kompetence v českém jazyce, které jim umožní zapojit se bez problémů do výuky v základním vzdělávání a dosáhnou školního úspěchu.

4. Organizace vzdělávání

Mateřská škola je jednotřídní. Třída je heterogenní. Do jedné třídy mateřské školy jsou zařazovány děti různého věku od 2 – do 7 let.

Do MŠ jsou přijímány děti zpravidla ve věku 3-6 let, při volné kapacitě přijímáme děti od 2 do 3 let věku, popř. starší 6 let (§37 odst. 3 zákona č. 561/2004 Sb., Školský zákon, v platném znění).

Děti lze dle možností MŠ přijímat k předškolnímu vzdělávání i v průběhu školního roku (§34, odst. 7 zákona č. 561/2004 Sb., Školský zákon, v platném znění).

Vzhledem k různému věku dětí ve třídě se výchovně vzdělávací činnost diferencuje a přizpůsobuje věkovým zvláštnostem dětí. Individuálním přístupem a laskavostí usilujeme o vytvoření pocitu bezpečí a jistoty především u dětí mladších 3 let. U dětí do 3 let se zaměřujeme na adaptaci, rozvoj sebeobsluhy a postupné zapojování do režimových činností. Rodiče v období adaptace se mohou účastnit výchovně vzdělávacího programu spolu s dětmi a postupně tak zkracovat dobu jejich odloučení od rodičů. I rodiče starších dětí se mohou účastnit různých činností dětí během dne, pokud o to požádají.

Přijímací řízení

O zařazení dítěte do mateřské školy rozhoduje, v souladu s § 165 odst. 2, písm. b) školského zákona, **ředitelka mateřské školy**. Při přijímacím řízení postupuje podle aktuálních kritérií vyhlášených ředitelkou mateřské školy dle směrnice.

Informace o přijímacím řízení jsou zveřejněny na webových stránkách školy, před zápisem v Šonovských novinách i Broumovském zpravodaji, na FB stránkách školy a na nástěnce MŠ. Termín přijímacího řízení se stanovuje ve spolupráci se zřizovatelem.

Při zápisu jsou rodiče informováni o vzdělávacím programu, o platbách stravného a školného, o tom, co děti v MŠ potřebují.

Provozní informace

Provoz MŠ Šonov je od 6:30 do 15:00 hodin. Při počtu dětí nad 13 je možné provozní dobu upravit až do 15:45 hod.

Vnitřní denní režim při vzdělávání dětí

Předškolní vzdělávání dětí podle stanoveného školního vzdělávacího programu probíhá v běžných třídách v základním denním režimu:

Režim dne:

6.30 – 8.30	Scházení dětí, ranní hry dle výběru dětí. Individuální práce s dětmi s odkladem školní docházky. Didakticky zacílené činnosti ve skupinách a individuálně.
8.30 – 9.00	Denní cvičení, hygiena, svačina.
9.00 – 9.30	Komunikativní kruh didakticky zacílené činnosti, frontální a skupinové relaxační chvílky.
9.30 – 11.30	Pobyť venku.
11.30 – 12.00	Hygiena, oběd.
12.00 – 12.15	Hygiena.
12.15 - 14.00	Odpočinek, náhradní aktivity pro děti se sníženou potřebou spánku, logopedická péče, hygiena, svačina.
14.00 – 15.00	Hygiena, odpolední činnosti.

Ve třídě je prostředí třídy uzpůsobeno realizaci prvky programu Začít spolu - třídy jsou rozděleny do hracích koutků - center aktivit. Děti se přirozeně dle vlastní volby dělí na menší

Překrývání pedagogů - ve třídě se učitelky nepřekrývají.

Povinné předškolní vzdělávání

Povinnost předškolního vzdělávání se vztahuje na děti, které dosáhly do 31. 8. daného roku pěti let. Povinné předškolní vzdělávání znamená pravidelnou denní docházku v pracovních dnech od 8:00 do 12:00 hodin. V případě uzavření školy v důsledku epidemiologické situace (COVID - 19) je pro tyto děti povinné distanční vzdělávání.

Individuální vzdělávání

Individuální vzdělávání probíhá mimo mateřskou školu a jeho průběh je plně v kompetenci rodičů. Pedagog pověřený ředitelkou školy doporučí zákonnému zástupci oblasti z rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání, ve kterých má být dítě rozvíjeno.

Mateřská škola ověří úroveň osvojování očekávaných výstupů v jednotlivých oblastech RVP formou rozhovoru a připravených pracovních činností s dítětem v rozsahu cca 45 minut.

Termín ověřování oznámí ředitelka školy v měsíci listopadu na webu školy.

Podrobnosti k individuálnímu vzdělávání jsou uvedeny ve školním řádu v odst. 22.

Základní pedagogické zásady v MŠ Šonov

ZÁSADA ÚCTY KE KAŽDÉMU ČLOVĚKU

Učitelka:

- vytváří prostředí, ve kterém se děti cítí bezpečně, jistě, spokojeně,
- zajišťuje všem dětem v MŠ stejné postavení, žádné z nich není zvýhodňováno ani znevýhodňováno,
- nikoho nezesměšňuje, nepodceňuje, ani to neumožňuje ostatním,
- zbytečně nemanipuluje s dětmi, zbytečně je neorganizuje,
- ve vztazích mezi sebou a dětmi pěstuje vzájemnou důvěru, toleranci, ohleduplnost, zdvořilost, solidaritu, vzájemnou pomoc a podporu, sama se chová důvěryhodně a spolehlivě,
- vytváří dětem prostředí potřebného klidu, bezpečí i soukromí.

ZÁSADA OHLEDU NA VĚKOVÉ A INDIVIDUÁLNÍ ZVLÁŠTNOSTI

Učitelka:

- zajišťuje pravidelný rytmus a řád, který je dostatečně flexibilní, respektuje potřeby dětí a aktuální situaci,
- respektuje individuální potřebu aktivity, spánku a odpočinku jednotlivých dětí, nenutí děti ke spánku na lůžku,
- umožňuje nově přichozím dětem postupnou adaptaci,
- respektuje potřeby dětí (obecně lidské, vývojové a individuální), reaguje na ně a napomáhá v jejich uspokojování,
- nepodporuje nezdravou soutěživost,
- pečuje o to, aby děti měly dostatek tekutin v průběhu celého dne,
- při plánování činností vychází z potřeb a zájmů dětí, vyhovuje individuálním vzdělávacím potřebám a možnostem dětí,
- sleduje konkrétní potřeby jednotlivých dětí, resp. rodin, snaží se jim porozumět a vyhovět.

ZÁSADA OPORY O KLADNÉ RYSY DÍTĚTE

Učitelka:

- vyhýbá se negativním komentářům,
- podporuje děti v samostatnosti,
- přiměřeně chválí a pozitivně hodnotí.

ZÁSADA AKTIVITY DĚTÍ

- pedagogický styl učitelky je podporující, sympatizující, počítá s aktivní spoluúčastí a samostatným rozhodováním dítěte,
- poměr spontánních a řízených činností je v denním programu vyvážený.

Učitelka:

- nabízí dětem dostatek řízených pohybových aktivit, vedoucích k osvojení nových pohybových dovedností,
- je s dětmi každodenně dostatečně dlouho venku,
- umožňuje dětem dostatek pohybu na zahradě i v MŠ,
- vytváří pro činnosti s dětmi podnětné prostředí,
- věnuje dětem dostatek prostoru i času pro spontánní hru,
- organizuje veškeré aktivity tak, aby byly děti podněcovány k vlastní aktivitě a experimentování, aby se zapojovaly do organizace činností, pracovaly svým tempem a měly možnost volby činností,
- vytváří podmínky pro individuální, skupinové i frontální činnosti,
- poskytuje dětem dostatek prostoru pro uplatnění představivosti a rozvoj fantazie.

ZÁSADA DEMOKRATICKÉHO VZTAHU MEZI UČITELEM A DÍTĚTEM

Učitelka:

- sama se chová podle zásad zdravého životního stylu, je dětem vhodným vzorem,
- zajišťuje vhodný režim – volnost a svoboda dětí je dobře vyvážená s nezbytnou mírou omezení, vyplývající z nutnosti dodržovat v MŠ potřebný řád – pro tento řád jsou vytvořena dětem známá pravidla,
- dětem předává jasné a srozumitelné pokyny, vede třídu ke vzájemnému přátelství,
- programově se věnuje neformálním vztahům dětí ve třídě a nenásilně je ovlivňuje prosociálním směrem (prevence šikany a vandalismu),
- věnuje dostatek pozornosti konfliktním situacím mezi dětmi,
- ve třídě přiměřeně využívá formální i neformální autority.

ZÁSADA VŠESTRANNÉHO ROZVOJE OSOBNOSTI UČITELE

Učitelka:

- dbá o svůj další odborný růst, soustavně se vzdělává,
- jedná, chová se profesionálním způsobem – v souladu se společenskými pravidly a pedagogickými a metodickými zásadami výchovy a vzdělávání předškolních dětí,
- evaluační činnost učitelky je smysluplná, užitečná, z jejích výsledků vyvozuje závěry pro svoji další práci,
- ve vztazích s rodiči se snaží o oboustrannou důvěru a otevřenost, je vstřícná, ochotná spolupracovat, spolupráce je na základě partnerství.

ZÁSADA NÁZORNOSTI

Učitelka:

- upřednostňuje aktivity, při kterých jsou děti aktivní, účastní se aktivně nabízených činností, zkoumají, objevují, prakticky poznávají,
- snaží se o to, aby k žádoucím poznatkům docházely děti vlastním prožitkem a vlastní aktivitou (vymyšlení, zkoušení, hledání, pozorování),
- k nabízeným činnostem zajistí dostatek pomůcek, aby dítě nebylo pouhým pozorovatelem.

ZÁSADA CÍLEVĚDOMOSTI

- pedagogická činnost učitelky odpovídá poslání školy.

Učitelka:

- dostatečně naplňuje rámcové a specifické vzdělávací cíle dané ŠVP.

ZÁSADA VĚDECKOSTI

Učitelka:

- plně se věnuje dětem a jejich vzdělávání, využívá moderní formy a metody práce, využívá adekvátní výchovně vzdělávací prostředky,
- obsah vzdělávací práce (témata) je v souladu se současnými poznatky a současným chápáním světa.

5. Charakteristika vzdělávacího programu

„Není možné naučit všechny děti všemu, ale je možné učinit každé dítě šťastným.“

Mateřská škola Šonov chce být pro děti místem, kde je jim dobře na těle i na duši. Místem bezpečným, klidným, přijímajícím, respektujícím a zároveň podnětným a rozvíjejícím. Všichni zaměstnanci školky se snaží, aby děti ve školce zažívaly láskyplnou, radostnou atmosféru bez stresu. Vytvářejí společně místo s vlídným, ale pevným řádem a stále stejnými pravidly, kde můžou děti poznávat, zkoumat zákony lidského světa a přírody, kde se mohou svobodně projevit a chybovat a zároveň nést odpovědnost za své jednání a nacházet hranice ostatních. Paní učitelky poskytují dětem oporu, ale vedou je k samostatnosti při řešení problémů.

Připravujeme smysluplné činnosti bez nezdravého soutěžení, srovnávání, ponižování. Chceme přispět k tomu, aby z dětí rostli zdraví, slušní a zodpovědní lidé, kteří mají úctu k přírodě, lidem a lidské práci. Zdravím chápeme pohodu fyzickou, psychickou i sociální.

Pestrá nabídka činností komplexně rozvíjí dětskou osobnost, zároveň se ale v MŠ chceme vyvarovat přemíry organizovaných akcí. Vyhledáváme akce zapadající tematicky do školního vzdělávacího programu „Vzhůru za dobrodružstvím“. Činnosti venku jsou postaveny na využití zahrad - míst, která přímo vybízejí k zaměření na poznávání přírody, jejích zákonitostí a pěstování úcty ke všem živým tvorům a přírodním zdrojům. Výrazným záměrem ŠVP je snaha o pěstování lidskosti, tolerance, solidarity a porozumění druhým lidem. Činnosti, které ukazují pestrost lidského společenství s jeho radostmi i problémy.

Při práci s dětmi využíváme audiovizuální techniku (počítač, televize, video, DVD), ale také upřednostňujeme kontakt a komunikaci tváří v tvář.

ŠVP „Vzhůru za dobrodružstvím“ je originálním vzdělávacím programem využívajícím moderních vzdělávacích metod a prostředků. Ve třídě jsme zavedli a využíváme prvky programu **Začít spolu**. Tato metodika nejvíce souzní s našimi vizemi, pomáhá nám naplňovat naše záměry.

Program Začít spolu (Step by Step) je program orientovaný na dítě, vycházející především z Komenského díla Škola hrou. Dále z osobnostně rozvíjejícího modelu (inspirován dílem psychologa C. Rogerse).

Učitel poskytuje dítěti v procesu výchovy podpůrnou atmosféru založenou na porozumění, bezpodmínečném přijetí, uznání a empatickém naslouchání. Při tvorbě programu také učitel vychází ze zájmu dětí a poznatku, že při hře se dítě nejlépe a nejefektivněji učí. Učitel hraje roli podporujícího průvodce, partnera, který je autoritou = vyžralou osobností, která nemanipuluje, nenařizuje, nepředkládá hotové informace.

Prostor třídy je uspořádán do center aktivit - pracovních koutků, které umožňují hru i tvůrčí práci jednotlivcům i skupině dětí. Děti se učí tím, že si hrají a pracují s různými materiály, které jsou k dispozici v každém z center. Děti si druh centra aktivity volí samy podle svého zájmu. Učí se také navzájem od sebe, nápodobou a pozorováním, řeší problémy, komunikují. Jsou vedeny k samostatnosti a ke spolupráci.

Program připravuje děti na to, aby se v budoucnu aktivně zajímaly o učení, učení je bavilo a nebylo pro ně stresem. Uznává a podněcuje vývoj rysů osobnosti, které budou potřebné v rychle měnící se době.

Další pedagogická východiska pro ŠVP „Vzhůru za dobrodružstvím“

Dítě v prvních sedmi letech života napodobuje vše, s čím se setkává. Dítě se teprve učí orientaci ve světě pro něj neznámém a jistotu v tomto poznávání posiluje, vycházíme-li z přirozených životních situací, z toho, co může přirozeně prožívat, s čím je bytostně spojeno. Dítě v prvních 7 letech vybudovává svou tělesnost a musí se vžít do velkého rytmu. **Východiskem našich činností se stává přirozené prožívání běhu roku.**

Předškolní věk je nejvhodnějším obdobím pro vyprávění příběhů, hudbu, tvořivý pohyb, zpěv, divadlo, ruční a umělecké práce všeho druhu – pro takové pedagogické vedení, které oslovuje dětské srdce. Tyto činnosti povzbuzují představivost, probouzejí zájem o učení a pomáhají poznávat rozšiřující se okolní svět.

Podstatnou součástí snahy o posilování dítěte v jeho důvěře v sebe samo je i skutečnost, že **všechny činnosti jsou vedeny tak, aby nebylo v hodnocení nutné provádět srovnávání výkonů dětí.**

Východiskem pro diagnostiku dítěte je neustálá snaha učitelky pozorovat všechny projevy dítěte a aktuální stavy jeho pohody či nepohody.

1 Dítě a jeho tělo

Klademe důraz na volný přirozený pohyb dítěte v rámci běžných každodenních činností tak, aby mohl být vyjádřením individuality každého jednotlivého dítěte a mohl zohledňovat i jeho momentální aktuální životní situaci a pohodu.

Největší význam zde má volný pohyb v rámci ranní hry, pracovní činnosti a zejména volný pohyb při dopoledním a odpoledním pobytu venku, který by měl být dospělou osobou minimálně korigován – jediným omezením je hranice bezpečnosti dítěte.

Sebeobslužné činnosti jsou základním pilířem každého dne v mateřské škole.

Děti při všech činnostech vedeme ke zdravému životnímu stylu – vytváříme zdravé životní návyky a postoje (děti mají věkově přiměřené vědomosti o vlastním těle).

Součástí každého dne jsou tělovýchovné chvílky.

2 Dítě a jeho psychika.

2.1 Jazyk a řeč

Poskytujeme dětem správný řečový vzor, podporujeme u dětí rozvoj komunikativních dovedností – využíváme i neplánovaných aktivit, které vychází z momentální situace.

V oblasti práce s jazykem se zaměřujeme na oromotoriku mluvidel, dechové cvičení, na interpretaci a poslech textů, které jsou vázány k probíranému tématu, popis obrázků – mluvit v celých větách, nebát se komunikovat před ostatními a s dospělým.

V naší MŠ je realizována **logopedická prevence**. Každý den zařazujeme logopedickou chvílku. Upřednostňujeme výuku prostřednictvím přirozené komunikace mezi dospělým a dítětem, procvičování jazyka a mluvidel spojujeme s pohybem, hudbou, herními činnostmi rozvíjejícími hrubou i jemnou motoriku. Využívány jsou tištěné pomůcky.

Ve třídě MŠ probíhá:

- Pedagogická diagnostika, odborné vyšetření – depistáž u vytipovaných dětí, doporučení potřebné péče u jednotlivých dětí
- Kolektivní logopedické chvílky pro všechny děti
- Individuální logopedické chvílky pro vybrané děti
- Konzultace s rodiči
- Individuální práce s dětmi
- Každodenní spolupráce s rodiči
- Spolupráce s logopedkou PPP Náchod a klinickou logopedkou Mgr. Koláčnou, pracovníky SPC Náchod - konzultace postupu u jednotlivých dětí

2.2 Poznávací schopnosti a funkce, představivost a fantazie, myšlenkové operace

Uvědomujeme si, že to, s čím se dítě setkává v mateřské škole, stejně jako v širším světě, není jen jakýsi druh informací o realitě. Je to celé spektrum reality. Skutečný svět motivuje dítě k učení. Dítě by mělo dostávat v oblasti poznávání co nejvíce nejpřesnějších smyslových vjemů a nezakreslených informací o světě.

2.3 Sebepojetí, city, vůle

Přijímáme dítě s ohledem na proměnlivost jeho vývoje a momentální situaci. Prioritou našeho působení je neustálé vytváření pozitivního sebepojetí dítěte prostřednictvím pozitivního působení a pozitivního sebepojetí učitelky.

3 Dítě a ten druhý

Lidský kontakt a lidský dotek dává dětem zásadní podporu pro zvládnání různých vývojových překážek. Ze všeho nejdůležitější je zprostředkovat dítěti pestrou škálu mezilidských vztahů doma, v mateřské škole i v širší společnosti. Respektujeme vlastní vývojové tempo dítěte. Při všech činnostech učíme děti vzájemné pomoci a spolupráci, pěstujeme prosociální postoje

(tolerance, respekt, přizpůsobivost, citlivost). V každé třídě společně s dětmi vytváříme třídní pravidla vzájemného soužití a chování.

4 Dítě a společnost

Svět, ve kterém žijeme, je prostředím, ve kterém se setkávají lidé různých kultur, různých vyznání i bez vyznání – jde o společenské prostředí, ve kterém se dítě musí naučit orientovat. Poskytujeme dětem dostatek pozitivních vzorů vztahů a chování, dostatek prožitků, které vedou k osvojení si potřebných společenských dovedností i postojů. Přibližujeme dětem svět kultury a umění, seznamujeme dítě přirozeným způsobem s různými tradicemi a zvyky, které jsou běžné v našem kulturním prostředí.

5 Dítě a svět

Probouzíme v dětech vědomí, že jsou součástí řádu věcí a přírody. Přirozeně pozorujeme svět a přírodu. Uvědomujeme si jejich daný řád, rozmanitost a pozoruhodnost, nekonečnou pestrost a různorodost. Seznamujeme děti s tím, že se vyvíjí, pohybuje, proměňuje a mění. Učíme je ohleduplnému a ochraňujícímu vztahu k přírodě. Vytváříme pozitivní vztah k místu, kde žijeme. Přírodu děti zkoumají a objevují všemi smysly.

Naše práce směřuje k naplnění kompetencí dítěte uvedených v Rámcovém vzdělávacím programu:

1. Kompetence k učení
2. Kompetence k řešení problémů
3. Kompetence komunikativní
4. Kompetence sociální a personální
5. Kompetence činnostní a občanské

Metody, formy a prostředky výchovně vzdělávací práce v MŠ

Metody, formy a prostředky naší výchovně vzdělávací práce vycházejí z filozofického přístupu zaměřeného na komplexní rozvoj osobnosti každého dítěte. Jejich výběr vychází z **pedagogické diagnostiky**, kterou provádíme průběžně **formou pozorování** dětí při volné hře i při řízených činnostech, sledujeme a **zaznamenáváme** individuální potřeby a zájmy dítěte, jeho rozvojové a vzdělávací pokroky. **Formou rozhovoru s rodiči** získáváme potřebné informace i o sociální situaci dítěte.

V průběhu celého dne maximálně využíváme **metody spontánního sociálního učení**. Při všech činnostech a situacích, které se v průběhu dne v mateřské škole vyskytnou, se snažíme dětem poskytnout vzory chování a postojů vhodných k napodobování. Uvědomujeme si, že jsme učitelé ne tím, co říkáme, ale tím, co děláme.

Uplatňujeme i **metodu situačního učení**, kdy se dítě učí dovednostem a poznatkům v okamžiku a situacích, kdy snáze chápe jejich smysl a kdy je potřebuje. Podporujeme **učení se dětí navzájem**, které je velmi efektivní právě v heterogenních třídách.

Metodu prožitkového a kooperativního učení uplatňujeme při všech řízených i spontánních organizačních formách:

- volná hra v mateřské škole i při pobytu venku dle vlastního zájmu dětí,
- stolování,
- hygiena,

- didakticky zaměřená činnost, hra ve skupině (cvičení, hudebně pohybové hry, pokusy, dramatizace, poslech hudby, pohádky, vycházky, výtvarné činnosti, prosociální hry, vypravování, rozhovory, výlety, návštěva kulturního zařízení, oslavy a slavnosti...),
- zájmové aktivity (účast na sportovních a výtvarných akcích),
- řízená individuální práce s dětmi dle jejich potřeb,
- akce pro rodiče a děti,
- péče o děti před vstupem do základní školy a děti s OŠD

V centrech aktivit ve třídách s prvky programu Začít spolu se často uplatňuje **integrované učení hrou a činnostmi** – spočívá ve vyhledávání tématu, které je dětem blízké, je pro ně smysluplné, pak zahrnuje při učení celou osobnost a odpovídá jeho současným vzdělávacím potřebám.

Při činnostech dětí se zaměřujeme nejen na výsledek, ale na samotný proces, který je stejně důležitý.

Pro děti s vadami řeči nabízíme individuální **logopedické chvílky (prevenci)** ve spolupráci s logopedkou Mgr. Koláčnou. Zaměřujeme se na rozvoj **grafomotoriky** a uvolňovací cvičení ruky. Ve spolupráci s obecní knihovnou jsou pro děti pořádány **literární chvílky** v místní knihovně a také v knihovně v Broumově. Účastníme se **divadelních představení** pro děti v divadle v Broumově a spolupracujeme s **Ulitou** v Broumově.

6. Vzdělávací obsah

Integrovaný blok - TAJEMSTVÍ

Charakteristika: Konec léta a začátek podzimu jsou obdobím začínající školního roku. V mateřské škole využijeme všech rozmanitostí přírody k všestrannému rozvíjení osobnosti dítěte. Jedná se i o důležité období adaptace pro nově příchozí děti, proto se zaměříme na vytváření společných pravidel, činnosti směřujeme na utváření a souznění kolektivu třídy, prožívání společenství. Tento blok vytváří povědomí o živé a neživé přírodě a jejich změnách. Ukazuje na rozmanitost, změny a různé děje v přírodě. Jak mění země svou tvář - přírodní živly (chování a ochrana). Vytváří zdravé životní návyky a postoje. Rozvíjí schopnosti vážit si života ve všech jeho formách. Tento integrovaný blok napomáhá osvojit si jednoduché poznatky o životě zvířat - vytváří správné životní postoje k přírodě. Rozvíjí pocity sounáležitosti s živou přírodou.

Cíle:

- **5.1./1.** - uvědomění si vlastního těla,
- **5.1./2.** - rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé a jemné motoriky, ovládnutí pohybového aparátu a tělesných funkcí,
- **5.2.1./1.** - rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností, receptivních i produktivních,
- **5.2.2./1.** - rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně-logickému (pojmovému), rozvoj paměti a pozornosti, přechod od bezděčných forem těchto funkcí k úmyslným, rozvoj a kultivace představivosti a fantazie,
- **5.2.3./1.** - poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry, osobní spokojenosti),
- **5.2.3./2.** - získání relativní citové samostatnosti,
- **5.3./1.** - seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému,
- **5.3./2.** - osvojení si elementárních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem,
- **5.4./1.** - poznávání pravidel společenského soužití a jejich spoluvytváření v rámci přirozeného sociokulturního prostředí, porozumění základním projevům neverbální komunikace obvyklým v tomto prostředí,
- **5.4./2.** - rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se), přináležet k tomuto společenství (ke třídě, k rodině, k ostatním dětem) a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané,
- **5.5./1.** - seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije, a vytváření pozitivního vztahu k němu,
- **5.5./7.** - rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám.

Nabídka činností:

- básně a písně s podzimním motivem,
- společná tvorba pravidel, tvorba piktogramů,
- prosociální hry,

- vydatný pohyb venku, běh, překonávání překážek a terénních nerovností, lezení do výšky, vycházky do podzimní přírody – pozorování změn, výlety do lesa
- oslava Halloweenu, Dušiček,
- výtvarné činnosti prohlubující zážitek podzimu,
- práce s přírodninami – plody podzimu – sklizeň, zpracování, konzumace, (sušení ovoce, pečení s dětmi)
- příprava zahrady na zimní období,
- pokusy, experimenty vztahující se k podzimu

Klíčové kompetence:

Kompetence k učení:

- **(KkU: 1/1)** - soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů,
- **(KkU: 1/3)** - má elementární poznatky o světě lidí, přírody, kultury i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách, orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije,
- **(KkU: 1/5)** - učí se nejen spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnost a záměrně si zapamatuje; při zadané práci dokončí, co započalo; dovede postupovat podle instrukcí a pokynů, je schopno dobrat se k výsledkům,
- **(KkU: 1/6)** - odhaduje své síly, učí se hodnotit svoje osobní pokroky i oceňovat výkony druhých,

Kompetence k řešení problémů:

- **(KkŘP: 2/2)** - řeší problémy, na které stačí; známé a opakující se situace se snaží řešit samostatně na základě nápodoby či opakování, náročnější s oporou a pomocí dospělého,
- **(KkŘP: 2/6)** - rozlišuje řešení, která jsou funkční (vedoucí k cíli), a řešení, která funkční nejsou; dokáže mezi nimi volit,
- **(KkŘP: 2/8)** - nebojí se chybovat, pokud nachází pozitivní ocenění nejen za úspěch, ale také za snahu,

Kompetence komunikativní:

- **(KK: 3/3)** - domlouvá se gesty i slovy, rozlišuje některé symboly, rozumí jejich významu i funkci,
- **(KK: 3/4)** - v běžných situacích komunikuje bez zábran a ostychu s dětmi i s dospělými; chápe, že být komunikativní, vstřícné, iniciativní a aktivní je výhodou,
- **(KK: 3/6)** - průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím,

Kompetence sociální a personální:

- **(KSaP: 4/4)** - ve skupině se dokáže prosadit, ale i podřídit, při společných činnostech se domlouvá a spolupracuje; v běžných situacích uplatňuje základní společenské návyky a pravidla společenského styku; je schopné respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy,
- **(KSaP: 4/5)** - napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí,
- **(KSaP: 4/9)** - chápe, že nespravedlnost, ubližování, ponižování, lhostejnost, agresivita a násilí se nevyplácí a že vzniklé konflikty je lépe řešit dohodou; dokáže se bránit projevům násilí jiného dítěte, ponižování a ubližování,

Kompetence činnostní a občanské:

- **(KČaO: 5/8)** - má základní dětskou představu o tom, co je v souladu se základními lidskými hodnotami a normami, i co je s nimi v rozporu, a snaží se podle toho chovat.

- **(KČaO: 5/9)** - spoluvytváří pravidla společného soužití mezi vrstevníky, rozumí jejich smyslu a chápe potřebu je zachovávat,
- **(KČaO: 5/10)** - uvědomuje si svá práva i práva druhých, učí se je hájit a respektovat; chápe, že všichni lidé mají stejnou hodnotu,

Integrovaný blok – KRÁLOVSTVÍ

Charakteristika: Společně prožíváme období, kdy jde příroda do hlubokého spánku. Dále v tomto období nastává adventní a vánoční čas (zamyšlení, cesta k porozumění druhému člověku). Přibližujeme dětem prožívání českých tradic a obyčejů – Mikulášská a Tříkrálová obchůzka. Uvědomujeme si změny v přírodě, specifika života zvířat a ptáků ve volné přírodě v zimním období, využíváme nabídek přírody k celkovému rozvoji dětí. Čas klidu v přírodě, chlad a krátký den prožíváme jako možnost pobýt v teple s příběhy, pohádkami a vyprávěním. Před koncem zimy prožíváme období Masopustu jako symbol živelnosti a tělesnosti (opak adventního času) a tím spojený karnevalový rej ve třídě. V období větší nemocnosti si uvědomujeme význam zdraví a předcházení nemocem. Seznamujeme se s tělem, jak funguje, jaké máme smysly, co vše dělat pro zdraví, a jak si ho chránit.

Cíle:

- **5.1./3.** - rozvoj a užívání všech smyslů,
- **5.1./7.** - osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí,
- **5.2.1./2.** - rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu,
- **5.2,2./3.** - posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování apod.),
- **5.2.2./5.** - osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkci (abeceda, čísla),
- **5.2.3./5.** - rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňujících pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit,
- **5.2.3./6.** - rozvoj a kultivace mravního i estetického vnímání, cítění a prožívání,
- **5.3./3.** - posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem (v rodině, v mateřské škole, v dětské herní skupině apod.),
- **5.3./6.** - rozvoj kooperativních dovedností,
- **5.4./4.** - vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách,
- **5.5./1.** - seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije a vytvoření pozitivního vztahu k němu
- **5.5./3.** - poznávání jiných kultur,
- **5.5./4.** - pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit.

Nabídka činností:

- básně a písně s adventním obsahem a vánoční koledy,
- obchůzka Mikuláše s jeho družinou,
- poslech adventních příběhů, pohádky s motivem očekávání,
- výtvarné činnosti s vánoční tematikou,
- vánoční slavnosti,
- básně, písně s motivem zimy,

- občůzka Třř králů,
- výtvarné činnosti se zimní tematikou,
- čtení, vyprávění pohádek, dramatické zpracování,
- dostatek volného pohybu - zimní sporty,
- krmení ptáků nebo lesních zvířat,
- masopustní říkadla a písně – hra s tóny a rytmem,
- činnosti podporující náladu optimismu a radosti,
- vyrábění masek,
- karneval,
- pokusy se sněhem,
- básně, písně, příběhy spojené s tématem lidské tělo
- smyslové hry

Akce s rodiči: vánoční slavnosti pro rodiče, společné vánoční tvoření

Klíčové kompetence:

Kompetence k učení:

- **(KkU: 1/2)** - získanou zkušenost uplatňuje v praktických situacích a v dalším učení
- **(KkU: 1/3)** - má elementární poznatky o světě lidí, přírody, kultury i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách, orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije
- **(KkU: 1/4)** - klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje; chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí; poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo
- **(KkU: 1/6)** - odhaduje své síly, učí se hodnotit svoje osobní pokroky i oceňovat výkony druhých

Kompetence k řešení problémů:

- **(KkŘP: 2/1)** - všímá si dění i problémů v bezprostředním okolí; přirozenou motivací k řešení dalších problémů a situací je pro něj pozitivní odezva na aktivní zájem
- **(KkŘP: 2/3)** - problémy řeší na základě bezprostřední zkušenosti; postupuje cestou pokusu a omylu, zkouší, experimentuje; spontánně vymýšlí nová řešení problémů a situací; hledá různé možnosti a varianty (má vlastní, originální nápady); využívá při tom dosavadních zkušeností, fantazii a představivost

Kompetence komunikativní:

- **(KK: 3/1)** - ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog
- **(KK: 3/2)** - dokáže se vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.)

Kompetence sociální a personální:

- **(KSaP: 4/1)** - samostatně rozhoduje o svých činnostech; umí si vytvořit svůj názor a vyjádřit jej
- **(KSaP: 4/2)** - uvědomuje si, že za sebe i své jednání odpovídá a nese důsledky
- **(KSaP:4/3)** - dětským způsobem projevuje citlivost a ohleduplnost k druhým, pomoc slabším, rozpozná nevhodné chování; vnímá nespravedlnost, ubližování, agresivitu a lhostejnost

Kompetence činnostní a občanské:

- **(KČaO: 5/1)** - svoje činnosti a hry se učí plánovat, organizovat, řídit a vyhodnocovat

- **(KČaO: 5/5)** - má smysl pro povinnost ve hře, práci i učení; k úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně; váží si práce i úsilí druhých
- **(KČaO: 5/11)** - ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že se svým chováním na něm podílí a že je může ovlivnit
- **(KČaO: 5/12)** - dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné okolní prostředí (přírodní i společenské)

Integrovaný blok - PŘEKVAPENÍ

Charakteristika: Integrovaný blok překvapení můžeme chápat i jako období nového života. Příroda se po zimě probouzí, vnímáme hřejivé sluneční paprsky, barevný svět kolem nás. Pozorujeme, jak se začínají zelenat pole, na zahradách a v lese zpívají ptáci a do přírody se vrací zvuky, zpěv a barvy. Obloha je modřejší a vzduch voní. V tomto období sledujeme zázraky, které se v přírodě dějí, hlavně na naší zahradě, na které společně také pracujeme. Dětem nastává ráj pro hry na hřejivém slunci, přestože v tomto období bývá počasí i dost proměnlivé.

Cíle:

- osvojení si věku přiměřených praktických dovedností,
- vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základů zdravého životního stylu,
- rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu,
- rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření),
- rozvoj schopnosti sebeovládání,
- rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a city plně prožívat,
- vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přízpůsobivosti apod.),
- rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních,
- rozvoj společenského i estetického vkusu,
- vytvoření základů aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění, rozvoj dovedností umožňujících tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevovat,
- osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí při spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí a k ochraně dítěte před jeho nebezpečnými vlivy,
- rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách.

Nabídka činností:

- básně a písně s motivem jara,
- vítání jara,
- práce na zahradě,
- poznávání a pozorování probouzející se přírody,
- básně a písně s velikonoční tematikou – rytmizace říkadel,
- zdobení velikonočních kraslic,
- výroba velikonoční výzdoby,
- Den Země,
- básně a písně o maminkách,

- vyrábění drobných dárků pro maminky,
- Slavnosti pro maminky,
- pokusy a experimenty v jarní přírodě, s jarní přírodou.

Klíčové kompetence:

- má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách; orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije,
- při řešení myšlenkových i praktických problémů užívá logických, matematických i empirických postupů; pochopí jednoduché algoritmy řešení různých úloh a situací a využívá je v dalších situacích,
- dovede využít informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává (knížky, encyklopedie, počítač, audiovizuální technika, telefon atp.),
- spolupodílí se na společných rozhodnutích; přijímá vyjasněné a zdůvodněné povinnosti; dodržuje dohodnutá a pochopená pravidla a přizpůsobí se jim,
- odhaduje rizika svých nápadů, jde za svým záměrem, ale také dokáže měnit cesty a přizpůsobovat se daným okolnostem,
- pokud se mu dostává uznání a ocenění, učí se s chutí,
- zpřesňuje si početní představy, užívá číselných a matematických pojmů, vnímá elementární matematické souvislosti,
- dokáže se vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.),
- uvědomuje si, že za sebe i své jednání odpovídá a nese důsledky,
- zajímá se o druhé i o to, co se kolem děje; je otevřený aktuálnímu dění,
- učí se nejen spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnost a záměrně si zapamatuje; při zadané práci dokončí, co započalo; dovede postupovat podle instrukcí a pokynů, je schopno dobrat se k výsledkům,
- chápe, že vyhýbat se řešení problémů nevede k cíli, ale že jejich včasné a uvážlivé řešení je naopak výhodou; uvědomuje si, že svou aktivitou a iniciativou může situaci ovlivnit,
- ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní,
- je schopno chápat, že lidé se různí a umí být tolerantní k jejich odlišnostem a jedinečným,
- dokáže rozpoznat a využívat vlastní silné stránky, poznávat svoje slabé stránky.

Integrovaný blok - RADOVÁNÍ

Charakteristika: Integrovaný blok Radování je prosycen radostí, kterou nám přináší bohatá a štědrá příroda, kdy je hodně sluníčka a jsou nejdelší dny v roce. Noci bývají teplé, dny žhavé a občas zaburácí hrom, který přináší blahodárny déšť. Prožíváme s dětmi radosti, které letní příroda nabízí – dobrodružství v přírodě, na zahradě, hry s vodou, výlety, cestování, poznávání regionu, poznatky o České republice, jiných zemích, vesmíru. Zároveň je červen měsícem loučení s předškoláky a těšení na prázdniny.

Cíle:

- rozvoj fyzické i psychické zdatnosti,
- osvojení si poznatků o těle a jeho zdraví, o pohybových činnostech a jejich kvalitě,

- osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické),
- vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení,
- vytváření základů pro práci s informacemi,
- získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci,
- ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými,
- rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností dítěte, rozvoj schopnosti projevat se autenticky, chovat se autonomně, prosociálně a aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí a zvládat jeho změny,
- vytváření povědomí o existenci ostatních kultur a národností,
- vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách,
- vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, s živou a neživou přírodou, lidmi, společnostmi, planetou Zemí.

Nabídka činností:

- básně a písně s letní tematikou,
- pohybové hry hlavně venku,
- multikulturní pohádky a hry,
- experimenty a pokusy s živou i neživou přírodou.

Klíčové kompetence:

- má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách; orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije,
- rozlišuje řešení, která jsou funkční (vedoucí k cíli), a řešení, která funkční nejsou; dokáže mezi nimi volit,
- ví, že lidé se dorozumívají i jinými jazyky a že je možno se jim učit; má vytvořeny elementární předpoklady k učení se cizímu jazyku,
- při setkání s neznámými lidmi či v neznámých situacích se chová obezřetně; nevhodné chování i komunikaci, která je mu nepříjemná, umí odmítnout,
- chápe, že se může o tom, co udělá, rozhodovat svobodně, ale že za svá rozhodnutí také odpovídá,
- ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog,
- chápe, že zájem o to, co se kolem děje, činnost, pracovitost a podnikavost jsou přínosem a že naopak lhostejnost, nevšímavost, pohodlnost a nízká aktivita mají svoje nepříznivé důsledky.

Vzdělávací obsah integrovaných bloků je stanoven obecně, učitelky si z nabízených činností mohou vybrat dle vlastního zaměření a uvážení. Integrované bloky lze vzájemně slučovat nebo zkracovat dle podmínek v jednotlivých třídách. Jednotlivé integrované bloky rozpracovávají učitelky třídních vzdělávacích programů do tematických celků a následně do vlastních příprav na výchovně vzdělávací činnosti. Všechny integrované bloky vedou k osvojování klíčových kompetencí uvedených v RVP PV. Učitelky jejich naplňování systematicky sledují a

porovnávají s naplňováním očekávaných výstupů. Na konci probíraného tématu zapisují učitelky výsledky do Evaluace.

7. Kritéria pro tvorbu třídních vzdělávacích programů a integrovaných bloků

Povinné součásti TVP:

1. Jmenný seznam dětí
2. Charakteristika třídy – věkové složení, poměr chlapců a dívek
3. Třídní pravidla
4. Programové zaměření třídy – specifické cíle, doplňkové aktivity, spolupráce s institucemi, odborníky apod.
5. Denní řád – respektuje specifika každé třídy, závazně stanovuje výdeje jídla
6. Obsah výchovně vzdělávací práce - integrované tematické celky. Vzdělávací program vychází ze ŠVP – dodržovat společné akce a projekty, respektovat charakteristiku třídy, témata mají logickou návaznost (dle možností).
7. Pravidelné hodnocení (evaluace) – integrovaných bloků, systematická evaluace – porovnávání práce s cíli a očekávanými výstupy v RVP, hodnocení jednotlivých dětí, hodnocení sebe sama (sebereflexe)

Soubor povinných i nepovinných součástí TVP tvoří třídní dokument, který je cílený, plánovitý, systematický a funkční pro konkrétní skupinu dětí (třídu).

Kritéria pro tvorbu integrovaného tematického celku:

- **Téma** integrovaného celku respektuje ŠVP.
- Celek má dobře promyšlenou počáteční i průběžnou **motivaci**.
- Použité **metody**, vedoucí k naplnění cílů, jsou v souladu se ŠVP
- V plánovaných činnostech je **zastoupení všech 5 vzdělávacích oblastí** z RVP (v optimálním případě rovnoměrně, může být i nerovnoměrně)
- Jsou sledovány a vyhodnocovány **cíle, klíčové kompetence, konkretizované očekávané výstupy**, kterých chceme dosáhnout.
- Plánované činnosti umožňují **hodnocení** očekávaných klíčových kompetencí.
- Celky jsou vytvářeny **ve spolupráci pedagogů** na třídě

8. Spolupráce s partnery

Začlenění mateřské školy do života obce – mateřská škola je součástí komunity obce, přispíváme k rozvoji základních společenských hodnot, zúčastňujeme se akcí pořádaných obcí Šonov, na žádost obce vystupujeme s dětmi při slavnostních příležitostech.

Mateřská škola a zřizovatel – respektujeme obec Šonov jako svého zřizovatele, informujeme představitele obce o záměrech mateřské školy, o akcích konaných mateřskou školou apod.

PPP Náchod

SPC Náchod

Klinický logoped – Mgr. Petra Koláčná

ZUŠ Broumov

Ulita Broumov

Knihovna Šonov, Broumov

10. Evaluační systém

Evaluační systém je průběžným procesem, který doprovází tvorbu a realizaci ŠVP a TVP. Jejím úkolem je zabývat se výsledky vyhodnocování TVP a řešit problémy, které z toho vyplývají pro třídu i pro školu.

Evaluační systém – kompetence (kdo a jak často hodnotí)

- Ve vztahu k ŠVP – soulad s RVP PV, naplňování podmínek vzdělávání – hodnotí **ředitelka společně s učitelkou** – průběžně - při tvorbě ŠVP - PV, během roku, **vnější kontrola** (ČŠI, hygiena, apod.) – průběžně, následně hodnoceno v pedagogických poradách – **ředitelka**.
- Ve vztahu k TVP – soulad s ŠVP, jak vzdělání probíhá v praxi – **ředitelka** – hodnocení práce druhého - hospitace 2x ročně, plán kontrolní činnosti – 2x měsíčně – následně hodnocení (pohospitační rozhovor, porada). Hodnocení práce vlastní – závěry pro vlastní práci, práci pedagogického sboru, pro vlastní hodnocení školy a další koncepci školy – průběžně.
Učitelka s ředitelkou – hodnocení TVP – plnění SVC, kompetencí v hodnotících listech – podle délky tématu, integrovaného bloku – projektu - vždy po ukončení tématu
Učitelka – hodnocení sama sebe pro svůj vlastní další postup – průběžně.
- Ve vztahu k dítěti – individuální rozvoj učení – individuální hodnocení plnění SVC, kompetencí, výchovných a vzdělávacích problémů v hodnotících listech 1x týdně – 1x za 14 dní, následně na pedagogické radě – **učitelka, ředitelka**.
Diagnostické záznamy o dětech - shromažďování sledovaných činností – průběžně, vyhodnocování sledovaných skutečností – 3x ročně – **učitelka**.

Prostředky evaluace:

- Sledování a vyhodnocování funkčnosti ŠVP (vzhledem k dětem, zaměstnancům).
- Průběžné vyhodnocování ŠVP vzhledem k požadavkům RVP PV
- Průběžné vyhodnocování zpracování TVP a jeho funkčnosti, porovnání s požadavky ŠVP (písemné záznamy na konci probraného tématu, projektu – porady, diskuse).
- Průběžné sledování a hodnocení respektování podmínek vzdělávání (zápisy do knihy oprav, BOZP, hospitační zápisy).
- Sledování a hodnocení kvality práce provozních zaměstnanců školy (zápisy do sešitu kontroly provozních zaměstnanců).
- Sledování a hodnocení kvality zájmové činnosti.
- Průběžná analýza a hodnocení vlastní vzdělávací činnosti (hodnocení pedagogické činnosti, naplňování cílů ŠVP v souvislosti s hodnocením individuálních pokroků dětí).
- Individuální pedagogická diagnostika.
- Průběžná kontrola realizace hodnocení dětí a vedení diagnostických záznamů.
- Průběžné hodnocení vzdělávacího procesu školy – hodnocení učitelky, porovnání vzhledem k plánovaným záměrům (zápisy z porad).
- Závěrečné hodnocení vzdělávacího programu v MŠ (vlastní hodnocení školy).

- Sledování a hodnocení spolupráce školy s ostatními odborníky a institucemi.
- Kontroly dodržování vnitřních norem školy, pracovního a organizačního řádu, plnění pracovní náplně.
- Kontrola vedení třídní a jiné dokumentace.

Evaluační techniky:

Ve vztahu k ŠVP, TVP

- Konzultace s týmem, diskuse.
- Analýza.
- Mediální ohlasy.
- Fotodokumentace

Ve vztahu k dítěti

- Rozhovor s rodiči.
- Rozhovor s dítětem.
- Pozorování a zapisování poznámek.
- Vyjádření odborníků.
- Vyhodnocování prací dětí.
- Fotodokumentace.
- Docházka do MŠ.

Ve vztahu k pedagogům

- Hospitace.
- Orientační vstupy.
- Pohovor s dětmi.
- Aktivita učitelky – sebevzdělávání.
- Rozhovor s učitelkou.